

Sygn. akt IX Ka 1894/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2014 roku

Sąd Okręgowy w Kielcach IX Wydział Karny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Karamara

Sędziowie: SO Krzysztof Sójka (spr.)

SO Tomasz Nowak

Protokolant: sekr.sądowy Katarzyna Komosa

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Kielcach Jerzego Kraski

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 roku

sprawy W. K. (1)

oskarżonej o przestępstwa z art.226 § 1 kk w zw. z art.31 § 2 kk i inne

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżoną i jej obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Starachowicach

z dnia 10 października 2013 roku sygn. akt II K 477/13

I. uchyla zaskarżony wyrok w całości:

1. uniewinnia oskarżoną od popełnienia zarzucanego jej w punkcie I aktu oskarżenia czynu;
2. na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1 § 2 kk postępowanie karne wobec oskarżonej o czyn zarzucany jej w punkcie II aktu oskarżenia umarza:

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokata J. K. (2) kwotę (...),48 (jeden tysiąc osiemset piętnaście 48/100) złotych tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonej za obie instancje;

III. kosztami procesu w sprawie obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 1894/13

UZASADNIENIE

W. K. (1) oskarżona została o to, że:

I. w dniu 9 listopada 2012 roku w S. mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem, znieważyla funkcjonariusza Policji podkomisarza P. O. (1), używając wobec niego słów powszechnie uznanych za obelżywe w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.,

II. w dniu 9 listopada 2012 roku w S. mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem, naruszyła nietykalność cielesną funkcjonariusza Policji podkomisarza P. O. (1) w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych w ten sposób, że szarpała go za mundur i popychała,

tj. o przestępstwo z art. 222 § 1 k.k. w związku z art. 31 § 2 k.k..

Sąd Rejonowy w Starachowicach wyrokiem z dnia 10 października 2013 roku w sprawie sygn. akt II K 477/13 orzekł:

1. W. K. (1) uznał za winną popełnienia czynu zarzucanego jej aktem oskarżenia w punkcie I stanowiącego występki z art. 226 § 1 k.k. w związku z art. 31 § 2 k.k. i na podstawie art. 226 § 1 k.k. i w związku z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych;

2. W. K. (1) uznał za winną popełnienia czynu zarzucanego jej aktem oskarżenia w punkcie II stanowiącego występki z art. 222 § 1 k.k. w związku z art. 31 § 2 k.k. i na podstawie art. 222 § 1 k.k. i w związku z art. 33 § 1 i 3 k.k. wymierzył jej karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych;

3. na podstawie art. 85 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k. połączył orzeczone w punkcie I i II W. K. (1) kary grzywny i jako karę łączną wymierzył jej karę grzywny w wysokości 80 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 10 złotych;

4. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 pkt 2 k.k. warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej W. K. (1) kary łącznej grzywny na okres 2 lat próby;

5. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. J. K. (2) kwotę 1.298,88 złotych tytułem kosztów obrony udzielonej z urzędu;

6. zwolnił W. K. (1) od kosztów sądowych, którymi obciążył Skarb Państwa.

Apelację od wyroku tego w całości na korzyść oskarżonej W. K. (1) wywiedli obrońca oskarżonej oraz osobiście oskarżona.

Obrońca na podstawie art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść i obrazę przepisów postępowania, tj. art. 5 k.p.k. przez niesłuszne ustalenie, że dowody zebrane w sprawie, głównie zeznania pokrzywdzonego P. O. (1), jako według Sądu wyłącznie wiarygodne, przy niezasadnym założeniu, że takimi nie są wyjaśnienia oskarżonej W. K. (1), potwierdzają winę w przedmiocie zarzucanych jej czynów, mimo istnienia w sprawie nieustalonych wątpliwości w tym przedmiocie, także co do stopnia ich społecznej szkodliwości.

Na zasadzie art. 437 § 2 k.p.k. skrzyży wniósł o zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanych jej czynów ewentualnie przez umorzenie postępowania karnego na zasadzie art. 1 § 2 k.k..

Oskarżona W. K. (1) w osobiście sporządzonej apelacji powołując się na błędne ustalenia faktyczne stanowiące podstawę zaskarżonego wyroku, a więc na zarzut mający swoją podstawę prawną w przepisie art. 438 pkt 3 k.p.k.,

wniosła o:

zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez uniewinnienie od obu zarzucanych jej przestępstw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje trafne są co do zasady bowiem umożliwiały one sądowi apelacyjnemu takie rozstrzygnięcie jak w sentencji wyroku odwoławczego.

Kierując się możliwością jaką przewiduje przepis art. 436 k.p.k. sąd odwoławczy uznał za uzasadnione rozpoznanie obu apelacji tylko co do poszczególnych podnoszonych w nich uchybień, a także uchybienia podlegającego uwzględnieniu z urzędu bowiem rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania.

Odnosnie czynu z art. 226 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. opisanego w pkt I aktu oskarżenia.

Sąd Rejonowy niewątpliwie dopuścił się tutaj obrazy prawa materialnego, a to art. 226 § 1 k.k. skoro do prawidłowo ustalonego stanu faktycznego zastosował w/wym. przepis nie ustalając jednak jednego z istotnych znamion tegoż przestępstwa. Zgodnie z brzemieniem wymienionego przepisu art. 226 § 1 k.k. znieważenie funkcjonariusza publicznego jakim jest bez wątpienia policjant musi mieć miejsce podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych.

Sąd Rejonowy jak to wynika z opisu czynu przypisanego oskarżonej W. K. uznał, że znieważyla ona funkcjonariusza Policji P. O. (1) w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych.

Oczywistym jest więc brak znamienia „podczas”, co w konsekwencji, przy braku apelacji na niekorzyść oskarżonej nie pozwalało sądowi odwoławczemu czynienie w tym zakresie ustaleń zmierzających do usunięcia owego braku, a tym samym spowodowało konieczność zmiany wyroku w tej części na korzyść oskarżonej z urzędu i jej uniewinnienie.

Odnosnie czynu z art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. opisanego w pkt II aktu oskarżenia.

W tym zakresie trafna jest apelacja obrońcy oskarżonej, która wskazuje na konieczność uznania, że czyn ten nie jest przestępstwem z uwagi na jego znikomą społeczną szkodliwość tak jak stanowi o tym przepis art. 1 § 2 k.k..

Nie kwestionując ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy, co do okoliczności przedmiotowego czynu podnieść należy, że sąd orzekający praktycznie nie odniósł się do oceny społecznej szkodliwości tego czynu. Odnosnie tej szkodliwości czynu w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku znajdują się bardzo lakoniczne stwierdzenia, że stopień tej szkodliwości uznać należy za wysoki bowiem oskarżona wprost godziła w nietykalność cielesną funkcjonariusza, który był na służbie i wykonywał swoje obowiązki, a nadto był umundurowany.

Powyższe sformułowania niewiele mają wspólnego z okolicznościami dotyczącymi oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu, o których mowa w art. 115 § 2 k.k..

Ocena tych okoliczności w rozpoznawanej sprawie w zakresie czynu oskarżonej z art. 222 § 1 k.k. prowadzi do wniosku, że stopień społecznej jego szkodliwości jest znikomy.

Oskarżona jest prawie 80 letnią osobą. Jak wynika z opinii sądowo psychiatrycznej (k. 172) cierpi na zaburzenia psychiczne w postaci zespołu psychoorganicznego charakteropatycznego – otepiennego z zaburzeniami nastroju i zachowania. Niewątpliwie jej obecność w budynku Komendy Powiatowej Policji w S. w dniu 9 listopada 2012 roku, a już na pewno spotkanie z pokrzywdzonym funkcjonariuszem Policji P. O. (1) doprowadziły do nasilenia objawów zaburzeń psychicznych. Biegli psychiatrzy dali temu wyraz stwierdzając, że miała ona w stopniu znacznym ograniczoną zdolność do pokierowania swoim postępowaniem. Nie kwestionując naganności zachowania oskarżonej trzeba mieć na uwadze w kontekście oceny społecznej szkodliwości tegoż czynu, że oskarżona tak naprawdę nie wyrządziła funkcjonariuszowi Policji żadnej krzywdy skoro Sąd ustala, że go jedynie popychała i szarpała za mundur. Sam pokrzywdzony zeznał, że nie miał problemów z obezwładnieniem oskarżonej. Istniejący od wielu lat konflikt syna oskarżonej z funkcjonariuszem Policji P. O. (2) niewątpliwie stał się motywem nagannego zachowania oskarżonej, ale zachowanie to jak już podnoszono powyżej usprawiedliwiać należy jej stanem psychicznym.

Nie można tracić z pola widzenia przy wspomnianej ocenie społecznej szkodliwości czynu faktu, że to oskarżona całe zajście „odczuła” bardziej niż policjant skoro w trakcie szarpania się z policjantem w wyniku wypadku doznała stłuczenia głowy, a nadto z uwagi na jej stan psychiczny została zabrana do szpitala psychiatrycznego.

Z powyższych względów sąd odwoławczy zaskarżony wyrok co do czynu z pkt II aktu oskarżenia uchylił i na podstawie art. 17 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 1 § 2 k.k. postępowanie karne umorzył.

Rozstrzygnięcie sądu apelacyjnego znajduje swoje oparcie w treści przepisu art. 437 § 1 i 2 k.p.k. zaś w przedmiocie kosztów procesu w sprawie nadto w treści art. 632 pkt 2 k.p.k..

SSO Krzysztof Sójka SSO Zbigniew Karamara SSO Tomasz Nowak